

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 505

การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้
จัดทำขึ้นโดย คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชี
ซึ่งได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทุกขั้นตอนแล้ว

มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ รหัส 505 - การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก ที่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษในเดือนเมษายน พ.ศ. 2553 โดย International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) ของ International Federation of Accountants (IFAC) ได้แปลเป็นภาษาไทยโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555 และทำซ้ำโดยได้รับอนุญาตจาก IFAC ทั้งนี้ขั้นตอนในการแปลมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศได้รับการพิจารณาจาก IFAC และการแปลนี้ได้ดำเนินการตาม “แถลงการณ์นโยบาย-นโยบายในการแปลและทำซ้ำมาตรฐานที่ออกโดย IFAC” ข้อความของมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศทั้งหมดที่ได้รับการอนุมัติคือข้อความที่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษโดย IFAC

ข้อความภาษาอังกฤษของ มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ รหัส 505 - การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก © 2010 สงวนลิขสิทธิ์โดย the International Federation of Accountants (IFAC)

ข้อความภาษาไทยของ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 505 - การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก © 2012 สงวนลิขสิทธิ์โดย the International Federation of Accountants (IFAC)

ต้นฉบับ : *Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements* ISBN: 978-1-60815-052-6

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 505

การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก

สารบัญ

	ย่อหน้าที่
คำนำ	
ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้	1
ขั้นตอนการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอกเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชี	2-3
วันถือปฏิบัติ	4
วัตถุประสงค์	5
คำจำกัดความ	6
ข้อกำหนด	
ขั้นตอนการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก	7
ผู้บริหารไม่ยินยอมให้ผู้สอบบัญชีส่งคำขอยืนยัน	8-9
ผลการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก	10-14
การขอคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วง	15
การประเมินหลักฐานที่ได้รับ	16
การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น	
ขั้นตอนการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก	ก1-ก7
ผู้บริหารไม่ยินยอมให้ผู้สอบบัญชีส่งคำขอยืนยัน	ก8-ก10
ผลการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก	ก11-ก22
การขอคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วง	ก23
การประเมินหลักฐานที่ได้รับ	ก24-ก25

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 505 “การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก” ควรอ่านร่วมกับ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200 “วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี”

คำนำ

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้

1. มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้เกี่ยวข้องกับการใช้วิธีการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอกของผู้สอบบัญชี เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีตามข้อกำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330¹ และรหัส 500² โดยไม่เกี่ยวข้องกับการสอบถามเกี่ยวกับคดีความและการฟ้องร้องซึ่งกล่าวอยู่ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 501³

ขั้นตอนการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอกเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชี

2. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 กล่าวว่า ความน่าเชื่อถือของหลักฐานการสอบบัญชีขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาและลักษณะของหลักฐานการสอบบัญชี รวมถึงสถานการณ์ที่ได้รับหลักฐานนั้น⁴ และยังคงกล่าวถึงลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของหลักฐานการสอบบัญชี ดังนี้⁵
 - หลักฐานการสอบบัญชีจะมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น ถ้าเป็นหลักฐานที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลภายนอกที่เป็นอิสระจากกิจการ
 - หลักฐานการสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีได้รับโดยตรง ย่อมมีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานที่ผู้สอบบัญชีไม่ได้รับเองโดยตรงหรือมาจากการสรุปจากหลักฐานแวดล้อมอื่น
 - หลักฐานการสอบบัญชีจะมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น ถ้าเป็นหลักฐานที่อยู่ในรูปเอกสาร ไม่ว่าจะเป็นกระดาษ อิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่น ๆ

ดังนั้น หลักฐานการสอบบัญชีในรูปแบบของการขอคำยืนยันที่ผู้สอบบัญชีได้รับโดยตรงจากบุคคลภายนอก ย่อมมีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สร้างจากภายในกิจการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของการตรวจสอบ มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ จะช่วยผู้สอบบัญชีในการออกแบบและดำเนินการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอกเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือ

¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 “วิธีปฏิบัติของผู้สอบบัญชีในการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้”

² มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 “หลักฐานการสอบบัญชี”

³ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 501 “หลักฐานการสอบบัญชี - ข้อพิจารณาเพิ่มเติมเฉพาะรายการ”

⁴ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 ย่อหน้าที่ ก5

⁵ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 ย่อหน้าที่ ก31

3. มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับอื่น ๆ ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักฐานการสอบบัญชีที่เป็นคำยืนยันจากบุคคลภายนอก ได้แก่
- มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 กล่าวถึงความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีในการออกแบบและตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในระดับงบการเงิน และการออกแบบและใช้วิธีการตรวจสอบเพิ่มเติม ที่มีลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการที่สอดคล้องและตอบสนองต่อความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในระดับที่ผู้บริหารให้การรับรอง⁶ นอกจากนี้ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 ยังกำหนดว่าผู้สอบบัญชีต้องออกแบบและใช้วิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระสำหรับแต่ละกลุ่มของรายการบัญชี ยอดคงเหลือ และการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญ นอกจากนี้ผู้สอบบัญชียังต้องพิจารณาว่าควรใช้การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอกเป็นวิธีการหนึ่งในวิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระหรือไม่⁷
 - มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 กำหนดไว้ว่า ถ้าผู้สอบบัญชีพบความเสี่ยงจากการประเมินมากเท่าใด ผู้สอบบัญชีจะต้องได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นเท่านั้น⁸ เพื่อที่จะให้ได้หลักฐานดังกล่าว ผู้สอบบัญชีอาจต้องได้หลักฐานการสอบบัญชีที่มีปริมาณมากขึ้น หรือได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นหรือทั้งสองประการ ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีอาจเน้นถึงการได้รับหลักฐานโดยตรงจากบุคคลภายนอก หรือได้รับหลักฐานที่สอดคล้องกันจากแหล่งที่มาที่เป็นอิสระหลายแหล่ง มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 ยังกล่าวว่าวิธีการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอกอาจช่วยผู้สอบบัญชีในการได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือสูงตามที่ผู้สอบบัญชีต้องการในการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด⁹
 - มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 กล่าวไว้ว่า ผู้สอบบัญชีอาจออกแบบคำขอคำยืนยันเพื่อให้ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมที่จะตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่เกิดจากการทุจริตในระดับที่ผู้บริหารให้การรับรอง¹⁰

⁶ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 ย่อหน้าที่ 5-6

⁷ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 ย่อหน้าที่ 18-19

⁸ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 ย่อหน้าที่ 7 (ข)

⁹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 ย่อหน้าที่ ก53

¹⁰ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 “ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการพิจารณาการทุจริตในการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ ก37

- มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 กล่าวไว้ว่า ข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งที่มาที่เป็นอิสระจากกิจการและมีความสอดคล้องกัน เช่น คำยืนยันจากบุคคลภายนอก อาจเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้สอบบัญชีต่อหลักฐานที่อยู่ในบันทึกทางบัญชีหรือจากหนังสือรับรองของผู้บริหาร¹¹

วันถือปฏิบัติ

4. มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติกับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555

¹¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 ย่อหน้าที่ ก8-ก9

วัตถุประสงค์

5. วัตถุประสงค์ของผู้สอบบัญชีเมื่อมีการใช้วิธีการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก คือการออกแบบและใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือ

คำจำกัดความ

6. เพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการสอบบัญชี คำศัพท์ต่อไปนี้มีความหมายดังนี้
 - ก. การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก เป็นหลักฐานการสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีได้รับโดยตรงเป็นลายลักษณ์อักษรจากบุคคลภายนอก (ผู้ให้คำยืนยัน) ในรูปของกระดาษหรืออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่น ๆ
 - ข. การขอคำยืนยันแบบตอบทุกกรณี เป็นการขอคำยืนยันโดยขอให้ผู้ให้คำยืนยันตอบกลับโดยตรงต่อผู้สอบบัญชี เพื่อยืนยันว่าข้อมูลในคำขอยืนยันนั้นถูกต้องหรือมีข้อบกพร่องหรือให้ข้อมูลตามที่ผู้สอบบัญชีร้องขอ
 - ค. การขอคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วง เป็นการขอคำยืนยันโดยขอให้ผู้ให้คำยืนยันตอบกลับโดยตรงต่อผู้สอบบัญชี เฉพาะกรณีที่มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับข้อมูลที่ระบุในคำขอยืนยัน
 - ง. การไม่ตอบกลับ หมายถึง การที่ผู้ให้คำยืนยันไม่ตอบกลับคำขอยืนยันหรือตอบไม่ครบถ้วนสำหรับการขอคำยืนยันแบบตอบทุกกรณี หรือคำขอยืนยันถูกส่งกลับคืนเนื่องจากส่งไม่ถึงผู้ให้คำยืนยัน
 - จ. ผลต่าง หมายถึง ค่าตอบกลับจากการขอคำยืนยันซึ่งแสดงผลต่างระหว่างข้อมูลที่ขอคำยืนยันหรือข้อมูลที่กิจการบันทึก กับข้อมูลที่ได้รับตอบกลับจากผู้ให้คำยืนยัน

ข้อกำหนด

ขั้นตอนการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก

7. เมื่อผู้สอบบัญชีใช้วิธีการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก ผู้สอบบัญชีต้องมีการควบคุมการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก ซึ่งรวมทั้ง
 - (ก) การกำหนดข้อมูลที่จะขอคำยืนยันหรือที่ต้องการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก1)
 - (ข) การเลือกผู้ให้คำยืนยันที่เหมาะสม (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก2)
 - (ค) การออกแบบคำขอคำยืนยัน รวมทั้งพิจารณาว่าคำขอคำยืนยันนั้นได้ระบุที่อยู่ของผู้รับคำยืนยันอย่างถูกต้อง และระบุข้อมูลที่ต้องการให้ส่งกลับมายังผู้สอบบัญชีโดยตรง (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก3-ก6)
 - (ง) การส่งคำขอคำยืนยันไปยังผู้ให้คำยืนยัน รวมทั้งติดตามการขอคำยืนยันนั้นกับผู้ให้คำยืนยันหากสามารถทำได้ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก7)

ผู้บริหารไม่ยินยอมให้ผู้สอบบัญชีส่งคำขอยืนยัน

8. ถ้าผู้บริหารไม่ยินยอมให้ผู้สอบบัญชีส่งคำขอยืนยัน ผู้สอบบัญชีต้อง
 - (ก) สอบถามผู้บริหารถึงเหตุผลของการปฏิเสธ และหาหลักฐานการสอบบัญชีสำหรับข้อเท็จจริงและความสมเหตุสมผลของการปฏิเสธนั้น (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก8)
 - (ข) ประเมินผลกระทบของการปฏิเสธของผู้บริหารต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความเสี่ยงต่อการทุจริตและต่อลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบอื่น (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก9) และ
 - (ค) ตรวจสอบโดยวิธีการตรวจสอบที่เป็นทางเลือกเพื่อให้ได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก10)

9. ถ้าผู้สอบบัญชีสรุปว่าการที่ผู้บริหารไม่ยินยอมให้ผู้สอบบัญชีส่งคำขอยืนยันนั้นไม่สมเหตุสมผล หรือผู้สอบบัญชีไม่สามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือจากการตรวจสอบตามวิธีการตรวจสอบที่เป็นทางเลือก ผู้สอบบัญชีต้องติดต่อกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 260¹² และผู้สอบบัญชีต้องพิจารณาผลกระทบที่เป็นไปได้ต่อการตรวจสอบและการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีตามที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 705¹³

ผลการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก

ความน่าเชื่อถือของคำตอบกลับคำขอยืนยัน

10. ถ้าผู้สอบบัญชีสามารถระบุปัจจัยที่ทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของคำตอบกลับคำขอยืนยัน ผู้สอบบัญชีต้องหาหลักฐานการสอบบัญชีอื่นเพิ่มเติมเพื่อคลายข้อสงสัยนั้น (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก11-ก16)

11. ถ้าผู้สอบบัญชีสรุปว่าคำตอบที่ได้รับจากการขอคำยืนยันนั้นไม่น่าเชื่อถือ ผู้สอบบัญชีต้องประเมินผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ รวมทั้งความเสี่ยงจากการทุจริต และผลกระทบต่อลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบอื่นที่เกี่ยวข้อง (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก17)

คำขอยืนยันที่ไม่ตอบกลับ

12. กรณีที่ไม่มีการตอบกลับคำขอยืนยัน ผู้สอบบัญชีต้องใช้วิธีการตรวจสอบที่เป็นทางเลือกเพื่อให้ได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก18-ก19)

¹² มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 260 “การสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล” ย่อหน้าที่ 16

¹³ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 705 “การแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไปในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต”

ถ้าการตอบกลับของคำขอยืนยันแบบตอบกลับทุกกรณี มีความจำเป็นต่อการได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ

13. ถ้าผู้สอบบัญชีกำหนดว่าการตอบกลับของคำขอยืนยันแบบตอบกลับทุกกรณี มีความจำเป็นต่อการได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ การใช้วิธีการตรวจสอบที่เป็นทางเลือกจะไม่ได้ให้หลักฐานการสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีต้องการ ถ้าผู้สอบบัญชีไม่ได้รับการตอบกลับนั้น ผู้สอบบัญชีต้องพิจารณาผลกระทบต่อการตรวจสอบและการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีตามที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 705 (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก20)

ผลต่าง

14. ผู้สอบบัญชีต้องสอบสวนผลต่างนั้น เพื่อพิจารณาว่าผลต่างนั้นแสดงถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงหรือไม่ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก21-ก22)

การขอคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วง

15. การขอคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วงให้หลักฐานการสอบบัญชีที่น่าเชื่อถือน้อยกว่าการขอคำยืนยันแบบตอบกลับทุกกรณี ดังนั้น ผู้สอบบัญชีต้องไม่ใช้การขอคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วงเป็นวิธีการตรวจสอบเพียงวิธีเดียวในการตรวจสอบเนื้อหาสาระ เพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในระดับที่ผู้บริหารให้การรับรองถ้าไม่เกิดสถานการณ์ดังต่อไปนี้ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก23)

- (ก) ผู้สอบบัญชีประเมินว่าความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญนั้นอยู่ในระดับต่ำ และได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอสำหรับประสิทธิผลของการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้บริหารให้การรับรอง
- (ข) ประชากรที่จะส่งคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วงมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งแต่ละรายประกอบด้วยรายการและยอดคงเหลือจำนวนน้อย หรือมีเงื่อนไขที่เหมือนกัน
- (ค) คาดว่าอัตราของการตอบกลับแบบมีผลต่างจะมีน้อยมาก และ
- (ง) ผู้สอบบัญชีไม่คาดว่าจะมีสถานการณ์หรือเงื่อนไขใดที่เป็นเหตุให้ผู้ได้รับคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วงเพิกเฉยต่อคำขอยืนยันนั้น

การประเมินหลักฐานที่ได้รับ

16. ผู้สอบบัญชีต้องประเมินผลของการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอกกว่าทำให้ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือหรือไม่ หรือจำเป็นต้องใช้วิธีการตรวจสอบอื่นเพิ่มเติมหรือไม่ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก24-ก25)

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

ขั้นตอนการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก

การกำหนดข้อมูลที่จะขอยืนยันหรือที่ต้องการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 7 (ก))

- ก1. วิธีการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอกมักใช้เพื่อการยืนยันยอดคงเหลือของบัญชีหรือขอข้อมูลประกอบเกี่ยวกับยอดคงเหลือของบัญชีหรือส่วนประกอบของยอดคงเหลือนั้น และยังสามารถใช้ในการขอคำยืนยันเกี่ยวกับเงื่อนไขของข้อตกลงหรือสัญญาหรือรายการระหว่างกิจการและบุคคลภายนอก หรือเพื่อยืนยันเงื่อนไขบางอย่างที่ขาดหายไป เช่น สัญญาแนบท้าย

การเลือกผู้ให้คำยืนยันที่เหมาะสม (อ้างถึงย่อหน้าที่ 7 (ข))

- ก2. การตอบกลับของคำขอยืนยันจะให้หลักฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือมากขึ้นเมื่อคำขอยืนยันนั้นได้ส่งไปยังผู้ให้คำยืนยันที่ผู้สอบบัญชีเชื่อว่ามีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ขอยืนยันนั้น ตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินผู้มีความรู้เกี่ยวกับรายการหรือสัญญาที่ขอคำยืนยัน อาจเป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุดของสถาบันการเงินนั้นที่จะขอคำยืนยัน

การออกแบบคำขอยืนยัน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 7 (ค))

- ก3. การออกแบบคำขอยืนยันอาจมีผลกระทบโดยตรงต่ออัตราการตอบกลับของคำขอยืนยัน และต่อความน่าเชื่อถือและลักษณะของหลักฐานการสอบบัญชีที่จะได้รับการตอบกลับ
- ก4. ปัจจัยที่ควรพิจารณาในการออกแบบคำขอยืนยัน ได้แก่
- สิ่งที่ผู้บริหารให้การรับรองที่กำลังตรวจสอบ
 - ความเสี่ยงเฉพาะเจาะจงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ รวมทั้งความเสี่ยงจากการทุจริต
 - รูปแบบและการแสดงข้อมูลในคำขอยืนยัน
 - ประสบการณ์ในอดีตจากการสอบบัญชีหรือจากการรับงานที่คล้ายกัน
 - วิธีส่งคำขอยืนยัน (เช่น ในรูปเอกสาร อิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่น ๆ)
 - การอนุมัติหรือสนับสนุนของผู้บริหารที่มีต่อผู้ให้คำยืนยัน เพื่อให้ผู้ให้คำยืนยันตอบกลับคำยืนยันนั้นให้ผู้สอบบัญชี ผู้ให้คำยืนยันอาจเต็มใจที่จะตอบกลับสำหรับคำยืนยันที่ลงนามโดยผู้บริหารของกิจการเท่านั้น
 - ความสามารถของผู้ให้คำยืนยันที่จะตอบกลับหรือให้ข้อมูลที่ต้องการ (เช่น จำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้เป็นรายใบเปรียบเทียบกับยอดรวมทั้งหมด)

- ก5. การขอคำยืนยันแบบตอบกลับทุกกรณีเป็นการขอให้ผู้ให้คำยืนยัน ตอบกลับคำยืนยันต่อผู้สอบบัญชีในทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้ให้คำยืนยันเห็นด้วยกับข้อมูลที่ให้ไว้ในคำขอยืนยันหรือขอให้ผู้ให้คำยืนยันให้ข้อมูลแก่ผู้สอบบัญชี การตอบกลับของคำยืนยันแบบตอบกลับทุกกรณีโดยทั่วไปคาดว่าเป็นการให้หลักฐานการสอบบัญชีที่น่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิธีนี้มีความเสี่ยงถ้าผู้ให้คำยืนยันตอบคำขอยืนยันโดยไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อน ซึ่งผู้สอบบัญชีอาจลดความเสี่ยงนี้โดยการขอคำยืนยันแบบตอบทุกกรณีโดยการไม่ระบุจำนวนเงิน (หรือข้อมูลอื่น) ในคำขอยืนยัน และขอให้ผู้ให้คำยืนยันเป็นผู้ระบุจำนวนเงินหรือข้อมูลเอง ในทางตรงกันข้าม การใช้คำยืนยันที่ไม่ระบุข้อมูลดังกล่าวอาจส่งผลให้อัตราการตอบกลับต่ำกว่า เนื่องจากเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้ให้คำยืนยันมากขึ้นในการยืนยันยอด
- ก6. การพิจารณาว่าคำขอยืนยันได้ระบุที่อยู่อย่างถูกต้อง จะรวมถึงการทดสอบความถูกต้องของที่อยู่บางส่วนหรือทั้งหมดในคำขอยืนยันก่อนที่จะส่งคำขอยืนยันออกไป

การติดตามคำขอยืนยัน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 7 (ง))

- ก7. ผู้สอบบัญชีอาจส่งคำขอยืนยันอีกครั้ง ถ้าไม่ได้รับคำตอบกลับในเวลาที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีอาจตรวจสอบความถูกต้องของที่อยู่ที่จะส่งอีกครั้ง แล้วจึงส่งคำขอยืนยัน และติดตามการขอคำยืนยันนั้น

ผู้บริหารไม่ยินยอมให้ผู้สอบบัญชีส่งคำขอยืนยัน

ความสมเหตุสมผลของการปฏิเสธของผู้บริหาร (อ้างถึงย่อหน้าที่ 8 (ก))

- ก8. การที่ผู้บริหารไม่ยินยอมให้ผู้สอบบัญชีส่งคำขอยืนยันถือเป็นการถูกจำกัดขอบเขตการได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีต้องการได้รับ ผู้สอบบัญชีจึงต้องสอบถามถึงเหตุผลของการถูกจำกัดขอบเขตดังกล่าว ซึ่งเหตุผลโดยทั่วไปมักเป็นข้อขัดแย้งทางกฎหมายหรือการเจรจาต่อรองที่กำลังดำเนินอยู่ระหว่างกิจการกับผู้ที่จะให้คำยืนยันที่อาจได้รับผลกระทบจากคำขอยืนยันที่จะส่งไป ผู้สอบบัญชีจึงต้องหาหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและความสมเหตุสมผลของเรื่องดังกล่าว เนื่องจากอาจมีความเสี่ยงที่ผู้บริหารอาจพยายามที่จะไม่ให้ผู้สอบบัญชีได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่อาจแสดงให้เห็นถึงการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ผลของการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 8 (ข))

ก9. ผู้สอบบัญชีอาจสรุปจากการประเมินตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 8 (ข) ว่าอาจเป็นการเหมาะสมที่จะปรับเปลี่ยนผลการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในระดับที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ และปรับปรุงวิธีการตรวจสอบที่วางแผนไว้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315¹⁴ ตัวอย่างเช่น ถ้าการที่ผู้บริหารไม่ยินยอมให้ผู้สอบบัญชีส่งคำขอยืนยันนั้นไม่มีเหตุผลสมควร อาจแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสียหายจากการทุจริต ซึ่งจะต้องทำการประเมินตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240¹⁵

วิธีการตรวจสอบที่เป็นทางเลือก (อ้างถึงย่อหน้าที่ 8 (ค))

ก10. วิธีการตรวจสอบที่เป็นทางเลือกอาจคล้ายกับวิธีการตรวจสอบสำหรับคำขอยืนยันที่ไม่ได้รับตอบกลับตามย่อหน้าที่ ก18-ก19 ของมาตรฐานฉบับนี้ โดยการใช่วิธีการดังกล่าวต้องคำนึงถึงผลการประเมินของผู้สอบบัญชีตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 8 (ข) ของมาตรฐานฉบับนี้อีกด้วย

ผลการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก

ความน่าเชื่อถือของคำตอบกลับการยืนยัน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 10)

ก11. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 กล่าวว่า แม้จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีจากแหล่งภายนอกกิจการ แต่ก็อาจมีบางสถานการณ์ที่กระทบความน่าเชื่อถือของหลักฐานการสอบบัญชี¹⁶ คำตอบกลับทุกคำตอบย่อมมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการขัดขวางการส่งคำตอบ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือ การทุจริต ซึ่งความเสี่ยงดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้ไม่ว่าวิธีการส่งคำตอบนั้นจะอยู่ในรูปเอกสารหรือ อิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่น ๆ ปัจจัยที่อาจแสดงให้เห็นถึงข้อสงสัยในความน่าเชื่อถือของคำตอบนั้น รวมถึง

- คำตอบนั้นได้รับโดยตรงจากผู้สอบบัญชีหรือไม่ หรือ
- คำตอบนั้นมาจากผู้ให้คำยืนยันจริงหรือไม่

¹⁴ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 “การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ โดยการทำความเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ” ย่อหน้าที่ 31

¹⁵ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 ย่อหน้าที่ 24

¹⁶ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 ย่อหน้าที่ ก31

- ก12. คำตอบกลับที่ได้รับทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ทางโทรสาร หรืออีเมล อาจมีความเสี่ยงต่อความน่าเชื่อถือ เนื่องจากการพิสูจน์ต้นทางที่ส่งและการอนุมัติการตอบกลับอาจทำได้ยาก และหากมีการแก้ไขคำตอบ ก็จะต้องตรวจสอบได้ยากเช่นกัน ผู้สอบบัญชีและผู้ตอบคำขอยืนยันอาจสร้างความปลอดภัยให้กับคำตอบกลับที่ผู้สอบบัญชีได้รับทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดความเสี่ยงลง หากผู้สอบบัญชีพอใจต่อวิธีการที่ปลอดภัยและควบคุมได้นั้น ก็จะสามารถเพิ่มความน่าเชื่อถือของคำตอบกลับให้มากขึ้น ขั้นตอนการส่งคำขอยืนยันทางอิเล็กทรอนิกส์อาจมีเทคนิคต่าง ๆ ประกอบเพื่อให้มีการตรวจสอบความมีตัวตนของผู้ส่งข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์นั้น เช่น โดยการใช้การเข้ารหัสข้อมูล การลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ และวิธีการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของเว็บไซต์
- ก13. ถ้าผู้ให้คำยืนยันให้บุคคลที่สามเป็นผู้ตอบกลับคำขอยืนยัน ผู้สอบบัญชีอาจใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองความเสี่ยงที่
- (ก) คำตอบกลับนั้นอาจไม่ได้ตอบโดยแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม
 - (ข) ผู้ตอบกลับอาจไม่ใช่ผู้ได้รับอนุญาตให้ตอบ และ
 - (ค) อาจมีความไม่ซื่อตรงในการส่งข้อมูลระหว่างกัน
- ก14. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 กำหนดให้ผู้สอบบัญชีระบุว่า จะปรับปรุงหรือเพิ่มเติมวิธีการที่จะจัดข้อสงสัยต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่จะใช้เป็นหลักฐานการสอบบัญชี¹⁷ ผู้สอบบัญชีอาจเลือกที่จะตรวจสอบแหล่งที่มาและเนื้อหาของคำตอบกลับ โดยติดต่อผู้ให้คำยืนยัน ตัวอย่างเช่น เมื่อผู้ให้คำยืนยันตอบกลับทางอีเมล ผู้สอบบัญชีอาจโทรศัพท์สอบถามจากผู้ให้คำยืนยัน เพื่อให้ทราบว่าผู้ให้คำยืนยันเป็นผู้ตอบกลับและส่งคำยืนยันเองจริงหรือไม่ ถ้าผู้สอบบัญชีไม่ได้รับคำตอบกลับโดยตรง (เช่น เนื่องจากผู้ให้คำยืนยันระบุที่อยู่ในการส่งกลับเป็นกิจการ แทนที่จะเป็นผู้สอบบัญชี) ผู้สอบบัญชีอาจขอให้ผู้ให้คำยืนยันส่งคำยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรโดยตรงไปยังผู้สอบบัญชี
- ก15. คำตอบกลับการยืนยันด้วยวาจา ไม่ใช่การยืนยันตามนิยามของการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก เนื่องจากไม่ได้ทำเป็นลายลักษณ์อักษรถึงผู้สอบบัญชีโดยตรง อย่างไรก็ตาม สำหรับคำตอบกลับทางวาจานั้น ผู้สอบบัญชีอาจขอให้ผู้ให้คำยืนยันตอบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยตรงมายังผู้สอบบัญชี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์ แต่ถ้าไม่ได้รับคำตอบกลับตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 12 ผู้สอบบัญชีควรรหาหลักฐานการสอบบัญชีอื่นที่สนับสนุนคำตอบกลับด้วยวาจานั้น
- ก16. คำตอบกลับการยืนยันอาจมีข้อจำกัดทางภาษาที่ใช้ ซึ่งข้อจำกัดนี้ไม่ได้ทำให้คำตอบกลับเป็นหลักฐานการสอบบัญชีที่ไม่น่าเชื่อถือ

¹⁷ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 ย่อหน้าที่ 11

คำตอบกลับที่ไม่น่าเชื่อถือ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 11)

ก17. เมื่อผู้สอบบัญชีสรุปว่าคำตอบกลับไม่น่าเชื่อถือ ผู้สอบบัญชีอาจต้องปรับเปลี่ยนผลการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในระดับที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ และเปลี่ยนแปลงวิธีการตรวจสอบที่วางแผนไว้ด้วยตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315¹⁸ ตัวอย่างเช่น คำตอบกลับที่ไม่น่าเชื่อถืออาจแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากการทุจริต ซึ่งจะต้องทำการประเมินตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240¹⁹

คำยืนยันที่ไม่ตอบกลับ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 12)

- ก18. ตัวอย่างของวิธีการตรวจสอบที่เป็นทางเลือกที่ผู้สอบบัญชีสามารถใช้ได้ รวมถึง
- สำหรับยอดคงเหลือของลูกค้านี้ ใช้การตรวจสอบการรับชำระหนี้ภายหลังจากวันสิ้นงวด เอกสารการส่งสินค้า และการขายใกล้เคียงวันสิ้นงวด
 - สำหรับยอดคงเหลือของเจ้าหนี้ ใช้การตรวจสอบการจ่ายชำระหนี้ภายหลังจากวันสิ้นงวด หรือจดหมายโต้ตอบจากบุคคลภายนอก และบันทึกต่าง ๆ เช่น ใบรับของ
- ก19. ลักษณะและขอบเขตของวิธีการตรวจสอบที่เป็นทางเลือก อาจได้รับผลกระทบจากบัญชีและสิ่งที่ผู้บริหารให้การรับรองที่เป็นข้อสงสัย คำยืนยันที่ไม่ตอบกลับอาจแสดงถึงความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ไม่เคยพบมาก่อน ซึ่งในสถานการณ์ดังกล่าว ผู้สอบบัญชีอาจต้องปรับเปลี่ยนผลการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในระดับที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ และเปลี่ยนแปลงวิธีการตรวจสอบที่ได้วางแผนไว้ ตามที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315²⁰ ตัวอย่างเช่น คำยืนยันที่ตอบกลับมามีจำนวนน้อยกว่าที่คาดไว้หรือมีจำนวนสูงเกินกว่าที่คาดไว้ อาจแสดงถึงปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงจากการทุจริต ซึ่งจะต้องมีการประเมินตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240²¹

¹⁸ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 ย่อหน้าที่ 31

¹⁹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 ย่อหน้าที่ 24

²⁰ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 ย่อหน้าที่ 31

²¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 ย่อหน้าที่ 24

ถ้าการตอบกลับของคำขอยืนยันแบบตอบกลับทุกกรณี มีความจำเป็นต่อการได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 13)

ก20. ในบางสถานการณ์ ผู้สอบบัญชีอาจจะไปถึงความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญในระดับที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้รับรองไว้ ซึ่งการตอบกลับของคำยืนยันแบบตอบทุกกรณีเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ สถานการณ์ดังกล่าวอาจรวมถึง

- ข้อมูลที่สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ เป็นข้อมูลที่อยู่ภายนอกกิจการเท่านั้น
- ปัจจัยของความเสี่ยงจากการทุจริต เช่น ความเสี่ยงที่ผู้บริหารเข้าแทรกแซงการควบคุม หรือความเสี่ยงของข้อตกลงลับที่มีพนักงานและ/หรือผู้บริหารเกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้ผู้สอบบัญชีไม่เชื่อถือในหลักฐานที่ได้รับจากกิจการ

ผลต่าง (อ้างถึงย่อหน้าที่ 14)

ก21. ผลต่างจากการตอบกลับของคำขอยืนยัน อาจทำให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง หรือโอกาสที่จะเกิดการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงในงบการเงิน เมื่อผู้สอบบัญชีพบข้อมูลดังกล่าว ตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 ผู้สอบบัญชีจะต้องประเมินว่าข้อมูลนั้นบ่งชี้ถึงการทุจริตหรือไม่²² ผลต่างนั้นอาจแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของคำตอบกลับจากผู้ให้คำยืนยันที่คล้ายกันหรือสำหรับบัญชีที่คล้ายกัน ผลต่างอาจแสดงถึงความบกพร่องของการควบคุมภายในของกิจการที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินอีกด้วย

ก22. ผลต่างบางประเภทไม่ได้แสดงถึงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีอาจสรุปว่า ผลต่างในการตอบกลับคำขอยืนยันนั้นอาจเกิดจากเวลาที่แตกต่างกัน การวัดมูลค่า หรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก

การขอคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วง (อ้างถึงย่อหน้าที่ 15)

ก23. การไม่ได้รับตอบกลับคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วง ไม่ได้แสดงว่ามีผู้ได้รับคำขอยืนยันแล้ว หรือมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในคำยืนยันแล้ว ดังนั้น การไม่ได้รับตอบกลับคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วงจึงให้หลักฐานการสอบบัญชีที่น่าเชื่อถือน้อยกว่าการยืนยันแบบตอบทุกกรณี ผู้ให้คำยืนยันสำหรับคำยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วง มักจะตอบทักท้วงเมื่อข้อมูลที่ไม่วางใจในคำยืนยันนั้นไม่เป็นผลดีต่อตนเอง และมักจะไม่ตอบในกรณีที่ข้อมูลนั้นเป็นผลดีต่อตนเอง ตัวอย่างเช่น เจ้าของเงินฝากบัญชีธนาคารอาจไม่ตอบคำยืนยัน ถ้าเชื่อว่ายอดคงเหลือของบัญชีเงินฝากธนาคารของตนต่ำกว่าจำนวนเงินในคำขอยืนยัน แต่จะตอบเมื่อเชื่อว่ายอดคงเหลือของบัญชีเงินฝากธนาคารของตนสูงกว่าจำนวนเงินในคำขอยืนยัน ดังนั้น

²² มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 ย่อหน้าที่ 35

การส่งคำขอยืนยันแบบตอบเมื่อทักท้วงไปยังเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคาร อาจให้ประโยชน์
กรณี que พิจารณาแล้วเห็นว่า ยอดคงเหลือของธนาคารอาจต่ำไป แต่จะไม่มีประสิทธิผลถ้าผู้สอบ
บัญชีต้องการหาหลักฐานการสอบบัญชีสำหรับการแสดงยอดคงเหลือที่สูงเกินไป

การประเมินหลักฐานที่ได้รับ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 16)

- ก24. เมื่อมีการประเมินผลการส่งคำยืนยันยอดไปยังบุคคลภายนอก ผู้สอบบัญชีอาจแยกผลการ
ประเมินเป็นดังนี้
- (ก) คำตอบกลับจากผู้ให้คำยืนยัน ซึ่งตอบกลับว่าข้อมูลในคำขอยืนยันถูกต้อง หรือให้ข้อมูล
ตามคำขอยืนยันโดยไม่มีข้อยกเว้น
 - (ข) คำขอยืนยันที่ไม่น่าเชื่อถือ
 - (ค) คำขอยืนยันที่ไม่ตอบกลับ หรือ
 - (ง) คำตอบกลับที่มีผลต่าง
- ก25. การประเมินของผู้สอบบัญชี เมื่อพิจารณาควบคู่กับวิธีการตรวจสอบอื่นที่ผู้สอบบัญชีใช้
อาจช่วยผู้สอบบัญชีในการสรุปว่าได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอแล้ว
หรือไม่ หรือจำเป็นต้องได้รับหลักฐานการสอบบัญชีอื่นเพิ่มเติมหรือไม่ ตามที่กำหนดใน
มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330²³

²³ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 ย่อหน้าที่ 26-27